

PAPER DETAILS

TITLE: Yeni Zelanda tavşanları ve evcil kedilerde N.Oculomotorius üzerine karşılaştırılmalı makroanatomik ve subgros bir çalışma

AUTHORS: Nur IH,Teke BE

PAGES: 104-111

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/146850>

Yeni Zelanda karşılaştırır

¹ Yüzüncü Yıl

² Yüzüncü Yıl

ÖZET

Bu çalışmada, ergin, her iki cins siniri, karşılaştırmalı makro-anatomik

*Çalışma materyalleri usulüne göre
bistüri, büyütmeç ve diseksiyon mikrosk*

*Ggl. ciliare'nin, kedilerde oval,
edildi. Tavşanlarda ise yuvarlak, 0.3-*

---

dolayı, bu sisteme craniosacral sistem de denilebilir.

Parasempatik sistemin cranial kısmının ganglion hüdiencephalon (*n. oculomotorius*) ve medulla oblongata (*n. intermediofacialis, n. glossopharyngeus, n. vagus*) bulunurlar. Bu parasempatik hücrelerin sinir iplikleri beyin içinde iken adı geçen cranial sinirlerin ipliklerine girerler. Parasempatik sinir iplikleri beyin ve medulla spinalden çıktıktan sonra başın, göğüsün ve karının parasempatik ganglion'larına giderek buralarda sona ererler.

Parasempatik sistemin gövde sinir iplikleri segmental spinal sinirlerle beraber seyrederler. Bu nedenle bu spinal parasempatik sistem adı verilir.

Parasempatik sistemin sacral kısmının ganglion hüdiencephalon (*n. spinalis*)'in pars sacralis'i içinde bulunurlar. Bunları tıbbi literatürde radix ventralis'in radix sacralis'ini kullanırız. Radix ventralis'in radix sacralis'inde seyreden sinir iplikleri nn. pelvici adıyla legen boşluğununa giderler ve burada *plexus hypogastricus*'un ganglion'ları içinde sonlanırlar. Ganglion'dan çıkan postganglioner parasempatik iplikler rectum'a, idrar kesesine ve üreme organlarına giderler.

Parasempatik sistem, filogenetik bakımdan sempatik sistemden daha eskidir. Sempatik sistem bir bütün halinde çalışırken parasempatigin merkezi sinir sistemini

nın ggl. ciliare'den yaklaşık 3-4 mm. uzağında nn. breves'in lateral'de yer alan dalı ile birleştiğini birleşme yerinde ggl. ciliare accessoria'nın görülebilir rapor etmişlerdir. Gene aynı şekilde, Kuchiiwa ve ana göre domuz ve atta bir, tavşanda iki, ratta ise 5-10 değişen sayıda ggl. ciliare accessoria bulunur. Bu genelde, tavşanda nn. ciliares longi ile nn. ciliares breves'ın şim yerine yakın daima nn. ciliares breves üzerinde, ciliares breves'in medial'de yer alan dalının nn. ciliares ile birleşim yerinde, atta ggl. ciliare'den yaklaşık distal'de m. retractor bulbi'nin dış tarafında, domuzda nn. ciliares longi'den ayrılan ince kommunikasyon dalları ggl. ciliare'den yaklaşık 20 mm. distal'de nn. ciliares breves'in lateral'de yer alan dalı ile birleşim yerinde yer aldığı rapor etmişlerdir. Bunun yanı sıra, Grimes ve Von Sallman (1980) tavşanda oldukça küçük bir tek ggl. ciliare accessoria olduğunu ve diğer ganglion'ların görülemediğini bildirmiştir. Bu ganglion'nunda, nn. ciliares longi ile nn. ciliares breves'den çıkan ince sinir ipliklerinin birleşim yerini aldılarını ve ggl. ciliare'nin yaklaşık 1-2 mm. distal'da kırıldığıunu rapor etmişlerdir. Ayrıca, maymunda da ggl. ciliare accessoria bulunur (38).

MATERYAL VE METOT

bulbi ile m. rectus ventralis arasında iken lateral kenar
m. rectus ventralis'in medial yüzüne 1-2 ince dal (Şekil:
5/8) verir. Tavşanda ise m. retractor bulbi ile m.
ventralis arasında yaklaşık 8 mm. rostrodorsal yönde
Daha sonra, m. rectus ventralis'in venter'ini deler ve bu
lateral yüzü üzerinde 11-12 mm. daha dorsal yönde seyir.
Ardı sıra, m. obliquus ventralis'e 1-2 ince dal (Şekil:3,
4,5/8) vererek sonlanır. Bu seyri sırasında, orijininden yaklaşıklı
mm. sonra ve m. retractor bulbi ile m. rectus ventralis
arasında iken medial kenarından bir (Şekil:3,5/6), bu dalı veren
yaklaşık 2 mm. sonra ise lateral kenarından iki ince dal
(Şekil:3,4,5/8) verir. Medial kenarından verdiği daller
retractor bulbi'nin venter'ini delerek n. opticus ile m. re
bulbi arasında orbita'nın medial'ine doğru ilerler ve m.
medialis'in medial yüzünde sonlanır. Lateral kenar
verdiği dallar ise orijininden hemen sonra m. rectus ve
m. obliquus ventralis'in medial yüzüne dağılırlar.

Ganglion ciliare (Şekil:3,4,5/9) : Kedi numuneleri
üçünde (%65), m. retractor bulbi ile m. rectus ventralis
arasında, n. oculomotorius'un r. ventralis'inin m. rectus ve
verdiği 1-2 ince sinir ipligidenden hemen sonra m. ob
ventralis'e gönderdiği sinir dalının medial yüzü üzerinde
durur. Tavşan numunelerinin onbirinde (%55) ise m. re
bulbi ile m. rectus ventralis arasında n. oculomotorius

medialis'e gönderdiği sinir dalından hemen önce medialis üzerinde bulunduğu belirlendi. Kedi numunelerinin yarısında (%35) ve tavşan numunelerinin ise dokuzundan (%45) bir ggl. ciliare bulunamamıştır. Kuchiiwa ve ark. (37) ganglion'un n. oculomotorius'un ana gövdesine bağlı veya ona birkaç ince sinir ipliği ile ilgili olduğunu, Grimes ve ark. (38) m. obliquus ventralis ve m. rectus ventralis'i innerven eden sinir dallarının ayrim yerine yarısında oculomotorius'a bağlandığını, Zhang ve ark. (39) oculomotorius'un r. ventralis'inin m. obliquus ve m. rectus ventralis'i innerven eden sinir dalı üzerinde yer aldığıini bildirmiştir. Kuchiiwa ve ark. (37) ratta, Kuchiiwa ve ark. (37) ile Grimes ve ark. (38) tavşanda adı geçen ganglion'un n. oculomotorius'un r. ventralis'inin m. rectus medialis'i inneren dalın orijinine yakın bir yerde bulunduğunu rapor etmişlerdir. Kedideki tespitin, Kuchiiwa ve ark. (37) ile Grimes ve ark. (38)'in kedi bildirimlerinden farklı olduğu, Zhang ve ark. (39)'nın kedi tespitleri ile benzer olduğu belirlenmiştir. Tavşandaki bulgunun da, Kuchiiwa ve ark. (37)'nin Kuchiiwa ve ark. (37) ile Grimes ve ark. (38)'nın tavşanlarda aynı olduğu gözlenmiştir.

Godinho ve Getty (25) kedide ggl. ciliare'nin y
olarak üçgensi, Grimes ve Von Salimán (38) ise
çapında ve oval bir görünüm sahip olduğunu

-
- 24. McClure RC, Dallman MJ**
Anatomy. Lea & Febiger, Philadelphia.
- 25. Godinho HP, Getty (1975):** C
Grossman's The Anatomy of the Dom
p. 1686-1698, Volume: 2, Fifth Ed
Toronto, Mexico City, Rio de Janerio, S
- 26. McClure MC (1964):** Cranial
of the Dog." Ed. Howard, E.E., Geor
Edition, Philadelphia, London, Toronto
Sydney, Tokyo.
- 27. Jenkins TW(1972):** Functiona
Lea & Febiger, Philadelphia.
- 28. Godinho HP, Getty R (1975):**
Grossman's The Anatomy of the Dom
p. 650-665, 1081-1123, Volume: 1,
London. Toronto. Mexico City. Rio de

Y.Y.Ü. Vet. Fak. Derg. , 2000, 11 (1

REVIEW ARTICLE

